

หัวข้อวิจัย	รูปแบบการจัดการศูนย์การเรียนรู้ของชุมชนตำบลโคกโคเฒ่า อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี
ผู้ดำเนินการวิจัย	1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เรณูมาศ กุละศิริมา 2. อาจารย์ ดร. อารีย์ พรหมเล็ก 3. อาจารย์ ดร. สุนทร เทียนงาม 4. อาจารย์สัมพันธ์ ทิวสันต์
ที่ปรึกษา	1. ดร. ปาริชาติ นิติมานพ 2. รองศาสตราจารย์นพรัตน์ โพธิ์ศรีทอง
หน่วยงาน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
ปี พ.ศ.	2555

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการศูนย์การเรียนรู้ของชุมชนตำบลโคกโคเฒ่า อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพแหล่งการเรียนรู้ ปัญหา ความต้องการในการจัดการศูนย์การเรียนรู้ และหารูปแบบที่เหมาะสมในการจัดการศูนย์การเรียนรู้ชุมชนโคกโคเฒ่า โดยความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต และชุมชน ขอบเขตประชากรในการวิจัยเป็น ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปที่ย้ายอยู่ในตำบลโคกโคเฒ่า ใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methodology Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เก็บรวบรวมข้อมูลจากตัวอย่างจำนวน 400 คน ที่สุ่มด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) และผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 32 คน โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสังเกต แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test, F-test, วิธีทดสอบของเซฟเฟ่ และวิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิจัยพบว่า แหล่งเรียนรู้ชุมชนในตำบลโคกโคเฒ่ามีทั้งหมด 19 แห่ง สภาพแหล่งเรียนรู้ชุมชนทุกแห่งมีความพร้อมในระดับปานกลาง และมีการใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมของชุมชนโดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ในช่วงปีที่ผ่านมามีการใช้แหล่งเรียนรู้ชุมชนที่มีอยู่มากที่สุด คือ วัดหนองสุวรรณ ซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีความพร้อมมากที่สุด ส่วนแหล่งเรียนรู้ที่มีความพร้อมน้อยที่สุดเป็นห้องเรียนกลุ่มอาชีพทอผ้า สำหรับความต้องการใช้แหล่งเรียนรู้ทุกแห่งอยู่ในระดับปานกลาง อันดับแรก คือ ลานกิจกรรม และเมื่อเปรียบเทียบความต้องการใช้แหล่งเรียนรู้ชุมชน

ในการทำกิจกรรมต่างๆ พบว่าความต้องการโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญตามอายุ การศึกษา และรายได้ ปัญหาของแหล่งเรียนรู้ในชุมชนบางแหล่งมีใช้ประโยชน์เพื่อการเรียนรู้น้อย ขาดแคลนวัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณสนับสนุน และบางหมู่บ้านมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนน้อย

ความต้องการของชุมชนในรูปแบบการจัดการศูนย์การเรียนรู้ชุมชนโคกโคเฒ่า โดยความร่วมมือจากศูนย์การศึกษาสุพรรณบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ใน 6 ประเภทอยู่ที่ระดับปานกลางทุกประเภท อันดับแรกคือศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รองลงมาคือ ลานกิจกรรมชุมชน ร้านค้าชุมชน ห้องเรียนกลุ่มอาชีพ ห้องแสดงวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น และห้องสมุดชุมชน ตามลำดับ โดยต้องการให้มีการจัดกิจกรรมต่างๆ ทุกกิจกรรมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบตามภูมิภาคหลังพบว่ามีความต้องการโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญตามอายุ และการศึกษา

รูปแบบการจัดการศูนย์การเรียนรู้ชุมชนตำบลโคกโคเฒ่า มีองค์ประกอบ 3 ส่วน กล่าวคือ

1. ความเป็นมา หลักการและวัตถุประสงค์ ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนตำบลโคกโคเฒ่า เป็นแหล่งเรียนรู้แบบองค์รวม ในลักษณะสหวิทยาการ มุ่งเน้นการเรียนรู้ของชุมชนอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในชุมชน และใช้มหาวิทยาลัยเป็นฐานในการให้บริการความรู้เชิงวิชาการ เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตขั้นพื้นฐานสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต สอดคล้องกับวิถีชีวิตบริบทของชุมชนท้องถิ่น และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

2. ทรัพยากรและกระบวนการดำเนินงาน ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนตำบลโคกโคเฒ่า เป็นไปตามมาตรฐานของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ประกอบด้วย 4Ms และ 1P ได้แก่ 1) บุคลากรซึ่งมีโครงสร้างการบริหารจัดการในรูปแบบคณะกรรมการที่เลือกมาจากชุมชน องค์กรท้องถิ่น และมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต 2) สื่อ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการเรียนรู้ 3) อาคาร สถานที่ และสภาพแวดล้อมที่ให้บริการการเรียนรู้โดยศูนย์การศึกษาสุพรรณบุรี และสถานที่เครือข่าย จัดเป็นแหล่งเรียนรู้ชุมชน 6 ประเภทดังกล่าวข้างต้น 4) งบประมาณได้รับการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนในตำบลโคกโคเฒ่า ค่าบริการและงบประมาณอื่นๆ 5) การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม (Participative management) และใช้วงจรการบริหารจัดการงานคุณภาพ PDCA และมีระบบการติดตามประเมินผล การดำเนินงานในทุกขั้นตอนให้หลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในชุมชน

3. เงื่อนไขแห่งความสำเร็จ การดำเนินงานของศูนย์การเรียนรู้ชุมชนตำบลโคกโคเฒ่าจะสัมฤทธิ์ผลและช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนตามวัตถุประสงค์ ภายใต้เงื่อนไขที่สำคัญ 3 ประการ คือ การมีส่วนร่วมของชุมชน การประชาสัมพันธ์และการสื่อสาร และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน

Research Title	Management Model of Community Learning Center in Khokkotao Subdistrict, Muang District, Suphanburi Province
Researcher	1. Asistant Prof. Dr.Renumas Gulasirima 2. Dr. Aree Promlek 3. Dr. Sunthorn Thienngam 4. Miss.Samna Tiwasan
Research Consultants	1. Dr. Parichat Nitimanop 2. Associate Prof. Noparat Phosritong
Organization	Suan Dusit Rajabhat University
Year	2012

The research “Management Model of Community Learning Center in Khokkotao Subdistrict, Muang District, Suphanburi Province” purposes to explore learning sources, problem and need and to model the community learning center managing in Khokkotao cooperatively between Suan Dusit Rajabhat University, Suphanburi Learning Center and community. The population frame citizen aged over 14 years living this subdistrict. The mixed methodology, both quantitative and qualitative research performed to collect quantitative data from a sample of size 400 obtained by stratified random sampling using observation forms and questionnaires and qualitative data gathering from 32 key informants by in-depth interview and focus group.

The findings revealed 19 learning sources existing in Khokkotao which everywhere was moderate readiness and utilization. Last year, most activities arranged at Wat Nhorsuwan, the first readiness learning sources. The least utilization of learning source was at the classroom of weaving group. Needs of utilization of all community learning sources were moderate, the activity field/stadium need was the first. Comparing the needs of villagers for learning sources, it's found the significant difference among their age, education, and revenue. The problems of learning sources in the community were somewhere was less useful for learning materials, lack of funding, and few people participated in the activities of community.

Needs for the management model of Khokkotao community learning center (KCLC) participating by Suan Dusit Rajabhat University, Suphanburi Learning Center, of all 6 types were at moderate level, firstly need was the pre-school child development center followed by activity field, community store, occupational classrooms, culture and indigenous knowledge exhibition room, and community library respectively. Comparing such people needs, it's found the significant difference among education and revenue.

The management model of KCLC according to community's need composed of 3 parts as following:

1. Background, Principle and Objective: KCLC is the holistic learning source, multidisciplinary, focused on lifelong learning participating by Suan Dusit Rajabhat university to provide academic knowledge-based for developing basic life skills to lifelong learning consistent with lifestyle of and local context, and strong community building for self-reliance sustainable.

2. Resources and Process: KCLC process standards by department of local administration consisting 6 parts: 1) Personnel recruit from community, local organization and university. The administration structure forms board, advisory committee and working groups 2) Media, material and facilities for learning 3) Buildings and environment service for 6 types of learning sources stated as above by university and other network in community 4) Budget receive from all sectors specified the first 5) Participative management and PDCA use to execution. The monitoring and evaluation process systematically for developing/improving more efficiency in operation.

3. Key of Success Conditions: KCLC is effective under 3 success conditions: participation of all stakeholders, extensive public relations and communications, and continuity support from all sectors.